

Каква е вашата представа за демократично училище?

Какви са правата и отговорностите на различните групи в него?

/ Есе /

Според Яков Хехт - създателят на първото определящо се като демократично училище в света: „ Демократичното училище е самоуправляваща се образователна общност на родители, учители и ученици, които вземат решения чрез общо събрание, в което всички имат равен глас. В основата на подхода е свободният избор на детето в различни образователни области – учениците сами избират какво и как да учат? Общността създава и се грижи за място, на което децата между четири и осемнадесет години израстват и се самоуправляват демократично. “

Демокрация от гръцки означава „ demos “ – хора и „ kratos “ – управление. Демокрацията е принцип на вземане на решения, при които се зачитат равни права на всички личности. Животът във демокрацията се характеризира със свободата на избора. Правим избор и после поемаме отговорност. По същия начин в демократичното училище трябва да се осигуряват на ученика същите условия, така че неговият живот да се характеризира с избор и отговорност. Възрастният трябва да има ключова роля във връзката между него и ученика в основата на образователния процес. Тази връзка трябва да се основава на диалог и взаимно учене, както и познанство между учителя и ученика.

В центъра на демократичното училище стои свободният избор на детето какво и как да учи, спрямо неговата индивидуалност, интереси, развитие и потребности. Включване на учениците в управлението на училището и активен диалог между всички преки и косвени участници в учебния процес – учители, ученици, родители и училищна администрация. В училище не бива да правим, каквото пожелаем, а трябва да правим това, което ще ни бъде полезно. Ако няма правила ще бъде хаос, но за да бъде демократично трябва да има реформи. Децата в демократичните училища трябва да учат съществени и полезни уроци. След това ученикът сам ще избере в коя област да се развива. Задължително трябва да се изучава родният език, защото да си неграмотен е непостиимо. Учебниците трябва да са написани на достъпен и ясен език. Когато се

създават да участват работни групи от учители, родители и ученици. Те да са подкрепени с истински примери от реалния живот.

Материалът, който се преподава да бъде представен по по-лесен и различен начин. Часовете трябва да са забавни и развлекателни. Ако не се толкова интересни, поне да са различни. Учебният материал може да бъде представен от учителя по нестандартен начин. Да се използват технически средства например мултимедия, планшети и телефони, да се организират екскурзии, работа по проекти. Работата по проект развива силните страни на учениците, възпитава ги в толерантност, демократичност, насърчава самоинициативата и отговорността, създава чувството за общност и развива умения за работа в екип. Разбира се, наученото да може да се прилага, а не само да се учи наизуст, без никаква полза. По-важно е в училище да се научим да мислим, да разсъждаваме.

Принципите на демократичните училища са равнопоставеност, свобода на избора, зачитане на правата и толерантност. Ученето е самоинициран процес от всеки, чиито основни двигатели са любопитство и стремеж към развитие. То е естествен процес, присъщ на човешката ни природа. Най-ефективният начин за учене е да следваме собствените си интереси. В основата на доброто учение стои самодисциплината, децата сами да поемат отговорности за своите успехи и неуспехи. Те трябва да се научат да бъдат активни граждани и да знаят, че животът им зависи от тях самите. Да са наясно със силните и слабите си страни. Също така да могат да се саморегулират, да създават сами правила, да спазват обещаното, да разрешават конфликтни ситуации и да правят избори.

Ивайла Ивова Шамова – XII клас

Средно Училище „ Христо Ботев “ – гр. Девин, обл. Смолян